

VÄXTBASERAT SVERIGE

Nyhetsbrev februari 2024

Fortsatta bondedemonstrationer i Europa

Bönder har fortsatt demonstrera runt om i Europa under februari. Dels har det varit fortsatta demonstrationer i Bryssel, där minst 1000 bönder med traktorer fanns på plats i samband med att EU:s jordbruksministrar samlades i början av månaden. Dels har demonstrationer genomförts på andra håll i Europa, främst i Frankrike och Portugal. Orsakerna bakom demonstrationerna är både nationella och mot EU. Missnöjet gäller framförallt klimat- och miljöregler som man anser missgynnar lantbruket i jämförelse med industrin, men också mot frihandelsavtal och höga bränslepriser. Till följd av protesterna har EU-Kommissionen backat från att lägga fram förslag kopplade till EU:s Green Deal avseende bl.a. pesticider.

Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket redovisar sitt regeringsuppdrag kring en hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion

Den 7 februari redovisade Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket regeringsuppdraget att föreslå åtgärder fören hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion.

Myndigheterna konstaterar att dagens livsmedelskonsumtion inte är hållbar och att våra matvanor ökar risken för sjukdomar som diabetes, fetma, hjärt-kärlsjukdom och olika cancerformer. För att vända detta föreslås nationella mål och insatsområden till stöd för folkhälso- och hållbarhetsarbetet i myndigheter, regioner, kommuner och näringsliv. Rekommendationerna ligger i linje med vad som tidigare rekommenderats genom NNR, bl.a. att vi bör äta en kost som har ett större växtbaserat innehåll.

Växtbaserat Sverige noterar med glädje att myndigheterna lyfter fram vikten av växtbaserad mat och dryck för att främja såväl folkhälsan som klimatet.

"Att äta hälsosamt och hållbart för miljön och klimatet går ofta hand i hand. En hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion innebär låg till måttlig mängd kött och animaliska produkter och en större andel växtbaserad mat än dagens kost. Om man dessutom minskar konsumtionen av näringsfattiga (och eventuellt energitäta) livsmedel och minskar den totala konsumtionen livsmedel kan klimatpåverkan minska med 20–70 procent. Dessutom har en förändrad livsmedelskonsumtion visats vara ett av de mest kostnadseffektiva sätten för höginkomstländer att begränsa sina utsläpp."

Frivilliga branschåtaganden för ett minskat salt och sockerintehåll i livsmedel

Den 15 februari rapporterade Livsmedelsverket sitt regeringsuppdrag kring socker och salt inom ramen för vilket dagligvaruhandeln och livsmedelsproducenter har konstaterat att deras medlemmar är villiga att minska på salt och socker i maten. Livsmedelsföretagen, Kött- och charkföretagen, Sveriges Bagare och Konditorer samt Sveriges Bryggerier har tillsammans tagit fram en modell för överenskommelser om salt- och sockersänkning. Målet är att minska saltintaget med 20 procent till 2035. För att den svenska befolkningen ska äta mer hälsosam mat behövs ökad kunskap, forskning och samverkan mellan livsmedelsbranschen, offentliga aktörer och civilsamhället.

Hybrider av kött och vegetariska proteiner blir allt mer vanligt

Den ökade försäljningen av så kallade hybrider av kött och vegetariska proteiner har ökat i försäljning det senaste året, bl.a. av DN. Hybridvarianten kan vara ett steg att få människor att äta mindre kött. Flera aktörer i branschen tror att detta är något vi kommer se mer av och att det är ett bra steg att följa Livsmedelsverkets och Folkhälsomyndighetens rekommendationer att äta mindre kött och minska köttkonsumtionen med 30 procent till år 2025.

Växtbaserat Sveriges arbete

Växtbaserat Sverige på Jordbruksverkets seminarium

Kansliet deltog den 20 februari på Jordbruksverkets seminarium på temat Vilka regler och villkor hindrar oss från att nå målen i livsmedelsstrategin? Under lunchseminariet berättade bland annat Susanna Axelsson, Jordbruksverket, om kartlagda regler och villkor som kan hindra livsmedelsstrategins måluppfyllelse och ger exempel på föreslagna åtgärder. Under seminariet lyftes även vikten av att staten blir bättre på att använda sig av digitala verktyg och att regleringar behöver kunna digitaliseras. Alla aktörer vinner på om vi gör processerna och samverkan enklare. Det framfördes även att Sverige behöver bli mer proaktiva i EU arbetet.

Dialogmöte om regeringsuppdrag att genomföra en konsekvensanalys av miljöaspekter i NNR 2023

Växtbaserat Sverige deltog i ett dialogmöte arrangerat av Livsmedelsverket den 28 februari. Livsmedelsverket informerade om svaren som inkommit m a a regeringsuppdraget och de slutsatser Livsmedelsverket drog av SLU:s rapport i frågan. Bland annat visade SLU:s rapport att rekommendationer om kost inte i samband med publicering har så stor påverkan på konsumentbeteende, däremot är det en viktig grund. Gällande produktion så finns en minskad foderproduktion och ökad spannmålsodling för humankonsumtion. Åkermark som används för odling av baljväxter ökar. Livsmedelsverkets svar på regeringsuppdraget är öppet för kommentarer till den 20 mars. Synpunkter kommer att inhämtas från Jordbruksverket och Kommerskollegium och kommer att redovisas till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet senast den 30 april 2024.

På gång

Livsmedelspolitisk debatt i Riksdagen den 6 mars

Onsdagen den 6 mars ska Miljö – och jordbruksutskottet debattera sitt betänkande om Livsmedelspolitik. Betänkandet berör bland annat livsmedelkedjans arbete med krisberedskap, livsmedelskontroll samt märkning av och information om livsmedel.

25 april Matdagen 2024!; Moderna muséet, Stockholm

Framtidens Livsmedel 29-30 maj, Kista Stockholm

- “EU Framework for Sustainable Food Systems” finns inte i arbetsprogrammet för 2024. Stor sannolikhet att Kommissionen inte kommer presentera något förslag innan EP-valet.
- FIC: Enligt de senaste uppdateringarna arbetar kommissionen fortfarande med konsekvensbedömningen. FIC:en finns inte med i kommissionens senaste dagordning (preliminära datum för förslag som skall antas av kommissionen fram till den 29 november) eller i arbetsprogrammet 2024. Det är stor sannolikhet att kommissionen inte kommer att offentliggöra den innan slutet av sin mandatperiod.
- Green Claims - Omröstningar om direktivet om miljöpåståenden i ENVI- och IMCO-utskotten är preliminärt planerade till den 14–15 februari 2024, följt av en omröstning i plenum i mars.
- CMO och beteckningar. Tidsfristen för att lämna synpunkter på det italienska förslaget går ut slutet av februari/mars
- Offentlig upphandling och nationella kostråd. Kommissionens lagstiftningsförslag skulle kommit i oktober 2023, tidsplan osäker. EU:s proteinstrategi väntas presenteras Q1 2024.
- Skolmjölksstödet - Ärendet finns inte med på kommissionens senaste dagordning (preliminära datum för förslag som ska antas av kommissionen fram till den 29 november) och inte heller i arbetsprogrammet för 2024. Stor sannolikhet att kommissionen inte kommer att offentliggöra innan slutet av sin mandatperiod.

För mer information kontakta oss på:

KANSLIET@VAXTBASERATSVERIGE.SE